Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FF UCM
Kód predmetu	KSJAL/pbcdExkurz-U/26
Názov predmetu	exkurzia
Rozsah	2S
Počet kreditov	2
Vyučujúci	PhDr. Marián Kamenčík, PhD., univ. doc. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

100 % priebežného hodnotenia, pričom študent bude hodnotený nielen z aktívnej účasti na exkurzii, ale aj z následnej reflexie prežitého, získaného či nadobudnutého objemu vedomostí a znalosti formou diskusie. Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %): A (100 – 92), B (91 – 83), C (82 – 74), D (73 – 65), E (64 – 56), Fx (55 a menej).

Výsledky vzdelávania

1. Vedomosti: Študent získa prehľad o významných miestach, osobnostiach a inštitúciách slovenských kultúrnych a literárnych dejín; porozumie regionálnym dejinám vybraných lokalít v prepojení na celonárodný a európsky kontext; pozná základné princípy ochrany kultúrneho a prírodného dedičstva a ich význam pre uchovávanie národnej identity.
2. Zručnosti: Študent dokáže prepájať teoretické poznatky s ich praktickým uplatnením priamo v teréne; flexibilne reagovať na edukačné a organizačné situácie vznikajúce počas exkurzie (napr. pri práci so skupinou); analyzovať edukačný potenciál konkrétnych miest, pamiatok a pamäťových inštitúcií; reflektovať zážitkovú skúsenosť a transformovať ju do edukačných výstupov (príprava pracovných listov, edukačných scenárov, prezentácií).
3. Profesijné kompetencie: Študent nadobudne odbornú spôsobilosť realizovať a metodicky viesť edukačné exkurzie, tematické vychádzky a kultúrno-vzdelávacie aktivity; uplatniť sa v profesiách učiteľa slovenského jazyka a literatúry, pedagogického asistenta, kultúrno-osvetového pracovníka, redaktora alebo spolupracovníka pamäťových a kultúrnych inštitúcií; sprostredkovať slovenské kultúrne dedičstvo v školskom, komunitnom aj krajanskom prostredí, no i naopak. Vhodne využije existujúcu synergiu tohto vzťahu.
4. Prenositeľné kompetencie: Študent si rozvíja všeobecný kultúrny rozhľad a historické vedomie; schopnosť tvorivého, pružného a situačného myslenia; komunikačné, organizačné a prezentačné zručnosti; schopnosť využívať odborné poznatky v praktických edukačných situáciách v intenciách materinského jazyka a interkultúrnej komunikácie.

Stručná osnova predmetu

1. Význam exkurzie ako metódy zážitkového a terénneho vzdelávania v edukačnej praxi.
2. Región ako kultúrny a literárny text – interpretácia miest v historických a spoločenských súvislostiach.
3. Trnava ako centrum slovenského písomníctva, vzdelanosti a kultúry (historické inštitúcie, osobnosti, pamiatky). Príklad literárnej exkurzie.
4. Regionálne dejiny vo vzťahu k národným a nadnárodným kultúrnym procesom.

5. Pamäťové inštitúcie (archívy, múzeá, galérie) ako edukační partneri.
6. Exkurzia ako nástroj výchovy k ochrane kultúrneho a prírodného dedičstva. Literárnomúzejný prístup k exkurzii.
7. Fázy realizácie exkurzie: prípravná, výkladová, realizačná, upevňovacia, zotrvávajúca, motivačno-inšpiračná.
8. Metódy a postupy práce v teréne – interaktívne, reflexné a zážitkové prístupy.
9. Prierezové prepájanie filologických, historických a kulturologických disciplín počas realizácie exkurzie.
10. Práca so skupinou v teréne – organizačné a komunikačné aspekty.
11. Reflexia exkurzie a tvorba edukačných výstupov (pracovné listy, edukačné scenáre, prezentácie).
12. Exkurzia ako inšpirácia pre projektové a komunitné aktivity v edukačnej a kultúrnej praxi.

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta

Typ predmetu (P, PV, V): PV
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 2 hodiny seminárov týždenne
Metóda štúdia: prezenčná
Forma štúdia: denná

Odporúčaná literatúra

Kol. autorov. 2017. Kultúrne dedičstvo v kontexte vzdelávania. Bratislava: Národné osvetové centrum, 99 s. ISBN 978-70-8121-355-0.
KONVIT, M. 2015. Nové médiá a kultúrne dedičstvo. Žilina: Žilinská univerzita, 145 s. ISBN 978-80-89832-09-5.
REZNÍK, J. 2012. Túry do literatúry. Bratislava: Slovart, 623 s. ISBN 978-80-556-0498-5.
TOMAŠKIN, J. 2008. Prírodné a kultúrne dedičstvo v krajine. Banská Bystrica: Fakulta prírodných vied UMB, 195 s. ISBN 978-80-89079-20-9.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský

Poznámky

časová záťaž študenta: 60 hodín, z toho:
Prezenčné / Kombinované štúdium (P, S, C): 24 hodín
samoštúdium: 36 hodín